

► REPORTAŽA O ŽUPNIJI SPODNJA POLSKAVA

Z 1

Povezani z župnijo

Župnija Spodnja Polskava je od avgusta 2019 v soupravi župnije Zgornja Polskava

Župnija Spodnja Polskava (župnija sv. Štefana) spada v slovenjebistriško dekanijo. Tu živi predvsem kmečko-delavsko prebivalstvo. Poleg vasi Spodnja Polskava v župnijo spada še zaselek Pokoš in kraj Pragersko, kjer je podružnična cerkev Marijinega brezmadežnega Srca. Župnik Marjan Ristič pove, da tako kot drugod se tudi tu dogaja, da se starost populacije viša, da mladi niso kaj dosti vključeni v župnijsko življenje in da število nedeljnikov, krstov, prvih obhajil in birm pada. Župnija je od avgusta 2019 v soupravi župnije Zgornja Polskava.

Imajo bogoslovca

Prav gotovo je za župnijo največje veselje, če da Cerkev kakšen duhovni poklic, pove župnik in doda, da je župnija v zadnjih stotih letih dala dva duhovna poklica: enega redovniškega in enega duhovniškega. Imajo pa bogoslovca Jureta Goloba, ki je v 5. letniku bogoslovja, in se že veselijo njegove nove maše, ki bo čez dve leti.

Župnija ima približno 3.000 prebivalcev, od tega okoli 2.600 katoličanov. Rednih nedeljnikov je okoli 80. V letu 2024 so imeli v župniji enajst krstov, pogrebov pa 17. Verouk je obiskovalo

68 otrok. Pri prvem obhajilu je bilo osem otrok, birmo imajo na dve leti. Imeli so šest cerkvenih porok, deset krstov, devet prvoobhajancev in 17 birmancev (veroučenci 8. in 9. razreda) ter enajst pogrebov.

Pastoralni utrip

Središče vsakega pastoralnega dela je nedeljska maša. V župnijski cerkvi je redno vsako nedeljo in praznik maša, na podružnici pa je nedeljska maša v soboto zvečer, kamor pridejo tudi verniki z Zgornje Polskave in okoliških župnij. Verouk poteka na Pragerskem, na Spodnji Polskavi pa zaradi premajhnega vpisa (na generacijo so največ trije otroci) že drugo leto ne izvajajo več verouka, ampak ga otroci obiskujejo na Pragerskem ali na Zgornji Polskavi. Verouk poučuje katehistinja Melita Rajtmajer in župnik. V župniji je vsako leto tudi oratorij za otroke. Tudi kar se obhajanja župnijskih praznikov tiče, se obe župniji (Zgornja Polskava in Spodnja Polskava) povezuje. Ko je v eni župniji kakšno večje praznovanje, se iz druge župnije pridružijo temu praznovanju.

Imajo župnijski pastoralni svet in gospodarski svet oziroma ključarje. Oboji se srečujejo

občasno, predvsem pred večjimi slovesnostmi ali večjimi gospodarskimi posegi, kot je bil nazadnje, ko so obnavljali zvonik župnijske cerkve, obnovili historični bronasti zvon iz leta 1532 in dokupili dva nova zvono. Župnik je vesel, da tako z ŽPS kot s ključarji dobro sodelujejo.

Medsebojno sodelovanje

Župnik Marjan Ristič je na župniji sedem let. Pove, da je glede odnosa ljudi do Cerkve podobno kot drugod. »V večini je to dober odnos. Se pa najdejo tudi takšni, ki imajo manj pozitiven odnos do Cerkve ali ne čutijo nobenega odnosa do nje. Prav gotovo večini veliko pomeni, da imajo župnijo in da je redna maša. Čeprav je bila na začetku prisotna bolečina, da nimajo več svojega dušnega pastirja, pa so vendar sčasoma sprejeli tudi nov način župnijskega življenja.« Verniki skrbijo za čistost in urejenost obeh cerkva,

urejenost okoli cerkva in župnišča ter pomagajo pri organizaciji slovesnosti. Gre za podeželsko župnijo, kar pomeni, da se ljudje med seboj poznajo. Ob večjih dogodkih so pripravljeni stopiti skupaj ter pomagati pri organizaciji in izvedbi.

Prejšnji župnik, zdaj že pokojni Karel Drofenik, ki je bil na Spodnji Polskavi 50 let župnik, je redno in vzorno vzdrževal cerkvene objekte. Pozidal je novo cerkev na Pragerskem. K temu sedanji župnik doda, da mu »za strehe« ni treba skrbeti. »Smo

Benjamin in Irena Bauman, člana ŽPS

V župnijo sva se vključila ob novogradnji podružnične cerkve na Pragerskem in kot člana ŽPS. Obisk nedeljske maše je nujen odmik k presežnemu, ki uravnoteži naporen teden. Pri vzgoji štirih otrok sta bila pomembna podpora katoliški vrtec in priprava na sprejem zakramentov v domači župniji. Meniva, da lahko vsak po svojih močeh in talentih sodeluje v župnijskem občestvu ter z duhovnikom, ki je bil poslan med nas. Živost občestva nagovarja naše mlade, da sodelujejo z vrstniki, ki živijo enake vrednote, saj bo tako njihova odločitev, da ostanejo aktivni kristjani, lažje dozorela.

Jernej in Matija Bauman, animatorja oratorija

Sva najstnika, ki sva prerasla ministrantsko albo, a poprimeva za kakšno manjše opravilo. Nekoč sva bila udeleženca, zdaj sva že animatorja na spodnjepolskavskem oratoriju, kar zahteva tudi nekaj odgovornosti, a prinaša veliko zadovoljstva. Sproščeno in prijetno je druženje z mladimi, ki se zbiramo ob našem župniku Marjanu, lepi so spomini na romanje birmancev v Rim in naša župnijska romanja na Svete Višarje ter svetoletno romanje v mariborsko stolnico.

NA ROMANJU V RIMU IZ ŽUPNIJ ZGORNJA IN SPODNJA POLSKAVA TER MARIBOR-POBREŽJE / ARHIV ŽUPNIJE

Tanja Vintar, članica ŽPS

V delo v župniji se vključujem kot članica župnijsko-pastoralnega sveta in bralka beril pri bogoslužju, po svojih močeh in s talenti, ki so mi dani od Boga, pa priskočim na pomoč pri organizaciji raznih dogodkov, čiščenju cerkve, donacijah ipd. Z delom v župniji udeležam svojo vero. Kadar svoj čas in darove namenjam tudi naši župnijski skupnosti, krepiam ljubezen, sočutje in strpnost do sočloveka, rastem v ponižnosti in odgovornosti, se bogatim v veri. V komunikaciji z ljudmi, ki so se oddaljili od Boga, pa je delo v župniji nemalokrat tudi pokora.

ŽUPNIJSKA CERKEV SV. ŠTEFANA / IVO ŽAJDELA

BIRMANCEV IZ SPODNJE POLSKAVE IN S PRAGERSKEGA / ARHIV ŽUPNIJE

PRVOOBHAJANCI IZ SPODNJE POLSKAVE IN S PRAGERSKEGA / ARHIV ŽUPNIJE

1164

PRVIČ je omenjeno ime
Polskava (Pulzka).

1249

OMENJENA je prva cerkev
in samostojna župnija.

1251

OMENJEN je prvi župnik
Janez.

1417

OMENJEN je župnik Peter.

1675–1680

ZGRADILI so sedanjo
zgodnjebaročno cerkev.

1969–2019

ZADNI župnik v Spodnji
Polskavi je bil Karel
Drofenik.

SVETOLETNO ROMANJE BIRMANCEV ŽUPNIJ SPODNJA POLSKAVA IN ZGORNJA
POLSKAVA LETA 2025 (V ASSISIJU) / ARHIV ŽUPNIJE

pa letos imeli lepo slovesnost
blagoslova z maziljenjem dveh
novih zvonov in obnovljenega
historičnega zvona ter blagoslov
obnovljene notranjosti zvonika.
Tako so po dobrih stotih letih
v zvoniku spet trije bronasti
zvonovi.»

Nova zvonova

»Zvonovi so oznanjevalci
Božje navzočnosti med nami,« je
19. oktobra 2025 pred cerkvijo na
Spodnji Polskavi dejal maribor-
ski nadškof Alojzij Cvikel, ko so
se ob dveh novih zvonovih in
obnovljenem starem zvonu iz
16. stoletja na čelu z župnikom
Marjanom Rističem zbrali do-
mači verniki in verniki iz oko-
liških župnij. Navzoče je pozdra-
vil tudi župan občine Slovenska
Bistrica, domačin dr. Ivan Žagar,
in jim čestital za pogum in
vztrajnost pri ohranjanju bogate
kulturne in stavbne sakralne

dediščine. Nova bronasta zvono-
va so skrbno ulili v livarni Royal
Eijsbouts v Astnu na Nizozem-
skem. Prvi je največji zvon, ki
je doslej kadarkoli pel iz pol-
skavskega zvonika. V premeru
meri 237 cm, tehta pa 1.534
kg. Njegov glas je D1, na
njem je podoba Antona
Martina Slomška in
napis: Po milosti
Božji in daru vseh
nas Slomšku prepeval
bo mili moj glas. Drugi
v premeru meri 104 cm in
tehta 730 kg. Njegov glas je
G1, nosi podobo svete družine in
pomenljiv napis: Razprostri se,
mili glas, nad družino, dom in
našo vas – sveta družina, varuj
naš rod. Nova zvonova, klicar-
ja k molitvi in spremljevalca
v vseh življenjskih obdobjih
in priložnostih, je blagoslo-
vil in posvetil nadškof Alojzij
Cvikel. Zahvalil se je župniku in

vernikom, posebej
botrom, ki so zaslu-
žni za nova zvonova
in obnovo starega.

Čaka jih še
obnova notranjosti
župnijske cerkve.
Župnik verjame, da
bodo tudi to uresni-
čili z medsebojnim
sodelovanjem. »Mo-
ram pa tudi pohvali-
ti ter se zahvaliti
krajevni skupnosti
in občini, ki nam pri
vseh večjih projek-
tih pomagata.«

Dragocena oprema cerkve

Župnija je zelo
stara, saj jo je leta 1249 ustanovil
oglejski patriarh Bertold, ko jo je
izločil iz pražupnije Slivnica. To
je dosegel posestnik vasi Dolnja
Polskava Riher II. Polskavski,
ki je tu pozidal prvo cerkev
in pri patriarhu zahteval
njeno samostojnost. Leta
1999 so tako na Spodnji
Polskavi slovesno
praznovali 750-le-
tnico župnijskega
življenja. Takrat so
izdali tudi bogat zbornik
*750 let župnije Sveti Štefan
na Spodnji Polskavi (1249–1999)*.
Župnijska cerkev sv. Štefana
na Spodnji Polskavi ima bogato
zgodovino in tudi cerkev je zgo-
dovinsko-umetniško pomemb-
na, saj so glavni oltar in štirje
stranski oltarji zelo kakovostni
izdelki. Strokovnjaki dva kipa,
sv. Roze Limske in sv. Janeza
Nepomuka, pripisujejo zname-
nitemu kiparju Jožefu Straubu
(1712–1756). Pripisujejo mu tudi
glavni oltar. Oltarno sliko Brez-
madežne je naslikal prav tako
znameniti slikar Anton Ler-
chinger (1720–1787). Tudi ostali
štirje oltarji v cerkvi so kakovo-
stni izdelki. Tako cerkev spada
med značilne štajerske cerkve
z zgodovinsko zelo dragoceno
opremo. V stenah zunanjsčine
so vzdane kamnite najdbe iz
rimskih časov in ostanki iz prve
tretjine 17. stoletja.

2

nova zvonova so
kupili.

Jure Golob, bogoslovec

Sem bogoslovec petega letnika iz župnije sv. Štefana na
Spodnji Polskavi. V župniji sem včasih sodeloval pred-
vsem kot animator, danes pa njeno delovanje vidim bolj
celostno. Moja odločitev za duhovni poklic je povezana
z menjavo župnika, ko je duhovnik prevzel več kot le našo
faro. Na ta način sem dobil izkušnjo krize duhovnih poklicev, ki kliče k
odgovornosti prav vsakogar. Na župniji z veseljem sodelujem in pomagam
pri slovesnem obhajanju praznikov, ki župljane resnično poveže med seboj
in z Bogom. Rad spremljam sodelovanje dušnih pastirjev z ljudmi, ki se dajo
na razpolago s svojimi talenti in pobudami.

Domače občestvo je moje zaledje. Duhovna in človeška podpora za odlo-
čitev za duhovništvo me navdaja z veseljem. Na poti me spremlja želja, da bi
bil blizu ljudem, in prav to željo opažam tudi pri njih, kadarkoli sem doma.
Prizadevanje za lepo liturgijo in konstruktivno sodelovanje župnijskih so-
delavcev in župnika me ob opaznih spremembah napolnjuje z zagonom za
delo za Božje kraljestvo.

Marjan Ristič, župnik

Rad sem duhovnik. Na začetku du-
hovniške poti sem bil prepričan, da
sem bolj za mestnega župnika, ker
sam prihajam iz mesta, v Maribo-
ru na Pobrežju sem bil
kaplan. Mestno življenje
mi je bilo vedno blizu. Ko
pa sem leta 2019 prišel na
podeželje, sem se kar hit-
ro vživel v te kraje in med
te ljudi. Tako, da zdaj kar
rečem, da v mesto pa ne
bi več šel. Čeprav je žu-
pnija Spodnja Polskava v
soupravi in ne živim tu-
kaj, se trudim, da sem v
župniji prisoten ne samo
pri nedeljskih mašah,
ampak tudi med ted-
nom. Na trenutke dobim
občutek, kot da me ljudje
ravno ne potrebujejo, da
sem kot neki servis in
moram zadostiti njiho-
vim željam. Pa vendar so
tudi trenutki, ko ti ljudje
pokažejo, da so veseli, da

si med njimi, da te potrebujejo. To
pa mi potem daje novega zagona
za delo med njimi ter tudi občutek
sprejetosti in koristnosti.

Melita Rajtmajer, katehistinja

V župniji sodelujem kot katehistinja. Poučujem otroke
iz Spodnje Polskave, ki se zaradi majhnega števila pri-
družujejo veroučnim skupinam na Zgornji Polskavi ali
Pragerskem. To poslanstvo mi veliko pomeni. Veseli me,
da lahko otrokom približam vero in jih spremljam na poti
k Jezusu. Sodelovanje v župniji razumem kot priložnost za služenje in oz-
nanjevanje. V tem delu čutim povezanost z župnijo, občestvom in Bogom.
Veseli me, da lahko z otroki delim vero in prispevam k življenju župnijske
skupnosti.